

การฝึกทักษะการพูดและฟังภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

● นำเสนอเมื่อ 4 ม.ค. 2551

ก่อนอื่นผมอยากให้ลองสังเกตดูนะคริว่าเด็กไทยเรานั้นจะเก่งภาษาอังกฤษทางด้าน Grammar หรือไวยากรณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราได้ศึกษาในชั้นเรียนกันมาตั้งแต่เด็ก แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากโอกาสที่เราจะได้ใช้ภาษาอังกฤษมีจำกัด เพราะเราคงไม่ได้มีโอกาสพูดคุยกับฝรั่งหรือชาวต่างชาติทุกวัน สิ่งนี้จึงเป็นเหตุที่อาจจะทำให้เรามีปัญหาในการสื่อสารหรือพูดคุยกับชาวต่างชาติ

ก่อนอื่นต้องบอกท่านผู้อ่านก่อนว่า โดยพื้นฐานแล้วผมเป็นคนที่เรียนอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง และผมไม่มีโอกาสไปศึกษาขงประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งในการไปเรียนในต่างประเทศในช่วงแรกนั้นผมก็ได้ประสบปัญหาเป็นอย่างมากในการสื่อสาร

1. เตรียมอาวุธ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ผมได้พยายามหาทางที่จะหาวิธีสื่อสารให้ได้เร็วที่สุด ซึ่งก็ได้แนวความคิดมาว่า การที่เราจะสื่อสารกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเราต้องฟังสิ่งที่ผู้พูดที่เขาใจเลือกจะฟังและสามารถตอบโต้ได้ การฟังก็ควรจะเปรียบเสมือนอาวุธ ถ้าไม่มีอาวุธก็คงจะต่อสู้อย่างไรชัยชนะ ดังนั้นในช่วงสามเดือนแรก ผมจึงใช้เวลาอยู่หูจ๊อบที่วีบีเป็นเวลาสามชั่วโมง ผมพยายามดูทุกรายการที่หลากหลาย ทั้งเกมส์โชว์ หนังสือ และละคร ซึ่งการดูโทรทัศน์ทำให้ผมได้ประโยชน์เป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะได้รับฟังสำเนียงภาษาอังกฤษแล้วเรายังสามารถเดาเรื่องราวต่างจากภาษาภายนอกอีกด้วย

ในช่วงแรกของการดูโทรทัศน์นั้น ต้องยอมรับว่าดูไม่รู้เรื่องจริงๆครับ คำที่สามารถจับได้บางคำคือ I, he, she, has, have และคำง่ายที่เราได้เรียนมา แต่จากการที่ได้ฟังบ่อยๆแล้วเราก็จะเริ่มคุ้นเคยและสามารถฟังและสามารถจับศัพท์ได้มากยิ่งขึ้น คุณอาจจะจับใจความยังไม่ค่อยได้ ในช่วงแรกผมได้ทดลองดูละครซีรี่ส์เรื่อง "Friends" กับเพื่อนฝรั่ง ละครเรื่องนี้เป็นละครแนวตลก แต่ในสองคนพี่น้อง คู่ผมมีแต่เพื่อนผมเท่านั้นทั้งนี้เพราะ มีแต่เพียงผมซึ่งนั่งง่วงงัวกิดอะไรขึ้น ครึ่งนี้จึงอาจจะเป็นจุดที่ทำให้คนหลายๆคนยกเลิกการฝึกพูดและฟังภาษาอังกฤษ เพราะท้อเนื่องจากไม่เข้าใจสิ่งที่ฟัง และอีกข้อที่ไม่รู้อะไร แต่ข้อดีที่สถานการณ์บังคับ(เนื่องจากที่นั่นคงไม่มีทีวีเป็นภาษาไทยเป็นแน่) จึงทำให้ผมได้ฝึกทำต่อ

และแล้วมันก็ได้ผลจริงๆครับ ช่วงเวลาในสามสัปดาห์แรก เราจะเริ่มฟังรู้เรื่องขึ้น เข้าใจมากขึ้น แต่ก็ยังมีหลายครั้งที่ฟังไม่เข้าใจ แต่ก็อาศัยการเดาเนื้อเรื่องซึ่งก็ถูกบ้างผิดบ้าง ในช่วงเวลานั้นและหลังจากนี้เราก็อาจจะได้รับบางสิ่งเพิ่มเติมเช่น ส่วน การเรียงคำในประโยค อาริเซน ผมดูบาสเกตบอลอยู่จนสามารถจับได้ว่า การชุตลูกบาส "จากเลนสามแต้ม" ฝรั่งเขาเรียกว่า from downtown หรือ beyond New York ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะเปรียบเสมือนอาวุธเพิ่มเติมซึ่งสามารถเก็บไว้ใช้ต่อสู้หรือเก็บเอาไว้ใช้เวลาที่เราจะพูดเพื่อทำให้ภาษาเราดูมีสีสันมากขึ้นนอกจากประโยคเรียบๆ

2. ใช้อาวุธ

ในช่วงเวลาที่ผมฝึกฟังนั้นเป็นช่วงเวลาที่ผมได้เรียนภาษาที่โรงเรียนสอนภาษาไปด้วย เพราะฉะนั้นการฝึกพูดของผมก็จะเป็นการพูดหน้าชั้น พูดกับอาจารย์ และการพูดในหัวข้อที่ถูกกำหนดมา ซึ่งมีส่วนช่วยผมในเรื่องความกล้าพูดได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งความกล้าที่จะพูดนั้นก็ขึ้นอยู่กับสรรคสำคัญของการฝึกพูด ถ้าเราไม่กล้าพูดกับชาวต่างชาติแน่นอนครับบทสนทนาที่จะไม่เกิด บางทีอาจจะมาจากกลัวพูดไม่รู้เรื่อง หรือ กลัวพูดผิด หรือกลัวว่าสำเนียงจะไม่ดี แต่ผมอยากบอกว่าการกล้ารับ พูดไปเลยไม่ต้องกลัว ฝรั่งเขาจะไม่สนใจไวยากรณ์มากนัก

หลังจากที่ผมฝึกฟังจนคล่องและประจวบกับพอดีกับคอร์สของการเรียนภาษาได้จบลง คราวนี้ก็ถึงคราวที่ผมต้องเผชิญกับโลกภายนอกด้วยตัวเองแล้ว ช่วงนั้นยอมรับว่ากลัวเหมือนกันครับ แต่ก็ก็เหมือนเดิมว่าสถานการณ์บังคับก็เพราะฉะนั้นต้องพูด

การพูดในช่วงแรกของผมนั้น ผมจะชอบการพูดตัวต่อตัวมากที่สุด ถ้ามว่าทำไม่

เนื่องจากการพูดตัวต่อตัวนั้นแน่นอนครับ ถ้าเราพูดคุยกันไม่รู้เรื่องก็สามารถที่จะถามหรือใช้ภาษากายแทนได้ ช่วงแรกๆ บางทีภาษากายของผมนั้นจะถูกใช้มากกว่าการพูดอีก เนื่องจากไม่รู้จะอธิบายอย่างไร ช่วงนี้ก็เป็นช่วงที่จะถูกตะกุกตะกักพอสมควร

ในช่วงนี้ผมว่าทุกคนอาจจะประสบปัญหาที่เป็นแน่แท้ นั่นคือส่วนใหญ่มักจะคิดเป็นภาษาไทยก่อน แล้วค่อยพูดออกมาเป็นภาษาอังกฤษ แน่แน่นอนครับผมก็คิดหนึ่งในคนกลุ่มนี้ เมื่อพูดพูดผมก็มักจะต้องแปลออกมาเป็นภาษาไทยก่อน แล้วค่อยคิดการตอบออกมาเป็นภาษาไทย แล้วค่อยแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วพูดออกไป

ในบางครั้งที่ผมจะไปพบกับฝรั่งบางคนก็ดูสำห้เตรียมคำถ่วงหน้าของเรื่องที่จะพูด แต่พอถึงเหตุการณ์จริงๆ กลับไม่ได้ใช้เลย เล่นเอาเหงื่อตกเหมือนกัน แต่ปัญหาเหล่านี้จะค่อยๆดีขึ้นถ้าเราพูดบ่อยๆขึ้น การโต้ตอบก็จะดีขึ้น ในบางครั้งอาจจะไม่ต้องแปลเป็นภาษาไทย เวลาและความอดทนครับที่จะทำให้การพูดนั้นดีขึ้นเรื่อยๆ

เมื่อคล่องตัวแล้ว ขั้นตอนต่อไปขอแนะนำให้ทดลองพูดทางโทรศัพท์ครับ เพราะการพูดทางโทรศัพท์นั้นแน่นอน เราก็ไม่สามารถใช้ภาษากายได้ คงต้องเป็นการฟังและการพูดอย่างเดียวเท่านั้น ผมจำได้กับประสบการณ์แรกที่ลองพูดทางโทรศัพท์ ก็เล่นทำให้ผมหมดความมั่นใจไประยะหนึ่ง เรื่องก็มีอยู่ว่า ตอนย้ายจากโรงเรียนสอนภาษาใหม่ๆ เพื่อเข้าเรียนมหาวิทยาลัย ผมต้องหาที่พักด้วยตัวเอง และ apartment ที่ต่างประเทศบอกว่าเป็น apartment เล็กๆ ไม่มีอะไรเลยแม้กระทั่งไฟฟ้า เราคงไปติดต่อให้เขาต่อไฟฟ้าที่ apartment เราเอง (สายไฟออกมาที่ apartment เราเรียบร้อยแล้วแต่ยังไม่มีการต่อ) นั่นจึงต้องเป็นหน้าที่ของคนที่ต้องโทรไปบริษัทไฟฟ้า การพูดคุยในครั้งนั้นตะกุกตะกักมาก เพราะผมฟังไม่รู้เรื่องเลย เป็นศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับไฟฟ้า ผมจึงต้องคอยขอของให้เขาอธิบายสิ่งที่เขาพูดมาใหม่ตลอดเวลา โดยใช้คำพูดว่า Excuse me และ I am sorry พูดคล้ายประโยคคำถาม) และ Could you repeat that again?

ชาวอเมริกันเป็นประเทศที่เวลานั้นเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อผมถามเค้าบ่อยๆ เขาเลยตัดปัญหาด้วยการโอนสายผมไปอีกบริษัทหนึ่งที่ช่วยแปลสิ่งที่ผมพูดเป็นภาษาไทยให้เป็นภาษาอังกฤษให้กับพนักงานบริษัทไฟฟ้าฟัง และช่วยแปลภาษาอังกฤษของพนักงานไฟฟ้าให้เป็นภาษาไทย หลังจากนั้นผมจึงสามารถทำไฟฟ้าที่ apartment ของผมติดได้ แต่หนักใจทำให้ความมั่นใจของผมลดลงเลยก็เดียว เพราะทางบริษัทโอนสายไปให้บริษัทแปลช่วย นั้นแสดงว่าผมยังคงพูดไม่รู้เรื่อง แต่ผมก็ไม่ท้อก็พยายามพูดเรื่อยๆจนตอนนี้ก็จัดว่าพอใช้ได้ในระดับหนึ่ง

มีเทคนิคในการพูดที่ผมอยากแนะนำว่าเป็นเทคนิคเล็กๆน้อยๆเพิ่มเติม นั่นก็คือในบางครั้งเราอาจจะคิดศัพท์ไม่ออก เราก็อาจจะเสียใจโดยการพูดอ้อๆ อวรีเซน เราจำคำว่า Monkey ไม่ได้ ก็อาจจะเสียใจโดยพูดว่า an animal that likes banana. และท้ายที่สุดก็คือ อยางกังวลเกี่ยวกับไวยากรณ์เวลาพูดนะครับ เพราะจะทำให้เรากังวล มีหลายครั้งในช่วงแรกที่ผม ใช้ I does หรือ I go to the supermarket yesterday (ผิด tense).

ในบทความต่อไปผมอาจจะขอแนะนำการฝึกภาษาอังกฤษในเมืองไทยนะครับ โปรดติดตาม

<http://sdiff99.hi5.com>